

“Арифә ишарә кифајәтдир” дејимини ешитмиш оларсыңыз. Әлбәттә, “ариф олмагы” ким арзуламаз, ди кәл, бунунчүн ән азы “ишарәләрдән” хәбәрдар олмалысан... “Ишарәләр”, дејим-ләрсә, нә гәдәр десән - елин јаддашы түкәнәндими ки? Түкәнмәмәк үчүн јаддаша е’тибар едиб, јаддашы јаддаша көчүрмәк дә бизим өһдәмизә дүшүр.

ЧҮЧӘНИ ПАЈЫЗДА САЈАРЛАР

Адәтән тојуг јазда гырт јатыр. Үч һәфтә јумуртанын үстүндә гырт отурдугдан сонра һәмин јумурталардан чүчә чыхыр. Лакин онлар чох кичик, зәриф вә зәиф олдуғундан, пајыза гәдәр 40-60 фаизи өлүр вә јахуд гурд-гуш тәрәфиндән тәләф едилир. Буна көрә дә “чүчәни пајызда сајарлар” дејирләр.

Бә’зән ишин башлангычында чох өјүнән адамлар һаггында кинајә илә, бә’зән дә башлангычда зәиф олан бир ишин кәләчәјинә бөјүк үмид бәсләндикдә бу мәсәли чәкирләр.

ҺӘР ЈУРДА БИР ЕВ

Бир киши өләркән оғланларыны чағырыб вәсијјәтини едир вә о чүмләдән, һәр јурда ев тикмәји тапшырыр.

Киши өлдүкдән сонра оғланлар өз аталарынын вәсијјәтини һөјата кечирмәк мәгсәди илә онун гојуб кет-дији бүтүн вар-дөвләти бир нечә кәнд вә шөһәрдә ев тикдирмәјә сәрф едирләр, лакин јенә дә һәр јурда бир ев тикдирмәк мүмкүн олмур.

Бир гоча киши оғланлары чох мә’јус көрүб сәбәбини сорушур. Гардашлар дејирләр:

- Нечә гәмкин олмајаг ки, атамызын вәсијјәтини јеринә јетирмәјә күчүмүз чатмыр.

Гоча, аталарынын нә вәсијјәт етдијини өјрәндикдә күлүмсәјиб дејир:

- Сизин атаныз һәр кәнддә, шөһәрдә бәнна тутуб ев тикдирмәји нәзәрдә тутмајыб. О сизә һәр кәнддә, һәр шөһәрдә јахшы бир дост тапмағы вәсијјәт едиб.

Чохлу үрәк досту, јахын сирдашы олан адамлар һаггында “онун һәр јурда бир еви вардыр” дејирләр.

ДӘЛИДӘН ДОҒРУ ХӘБӘР

Шөргин мәшһур шаирләриндән бири чәмәнликдә отуруб шәраб ичәркән онун јанына бир дәли кәлир. Әјләнмәк мәгсәдилә дәлини кефли етмәк фикринә дүшән шаир дәлијә чахыр тәклиф едир. Дәли тәәччүблә шаирә бахыб дејир:

- Сән чахыры мәнә охшамагдан өтрү ичирсән, бәс мән кимә охшамаг үчүн ичмәлијәм?

Көзләнилмәјән бир адамдан агыллы, јериндә сөјләнмиш фикир ешитдикдә бу мәсәл ишләдилир.

ДӘВӘ НАЛБӘНДӘ БАХАН КИЛИ

Дәвәнин ајагларына һеч вахт нал вурулмадығындан о, налбәндин јанына кәтирилмир.

Буна көрә дә бир адам танымадығы башга бир адама вә ја шејә тәәччүблә бахдыгда, “Дәвә нал-бәндә бахан кими бахырсан” - дејирләр.

ТҮРКАНА ЧИРӘ АПАРЫР

Абшерон јарымадасында јерләшән Түркан кәнди тәкчә Азәрбајчанда дејил, бүтүн Загафгазијада чирәси илә таныныр. Буна көрә дә чирәни һәр јерә Түркандан апарырлар. Түркан кәндинә чирә кәтирилмәси исә русларда Тулаја самовар апарылмасы кими тәәччүблү һалдыр.

Бир шеји мә’насыз, лүзүмсуз олараг бир јердән башга јерә апардылары заман “Түркана чирә апарыр” мәсәләни хатырладырлар.

КҮНДҮЗ ЧЫРАГЛА АХТАРЛАГ

Ерамыздан әввәл үчүнчү әсрдә јунан јазычысы Лајертли Диокен “Мәшһур философларын һөјаты, тә’лими вә әгидәләри” адлы дөрдүнчү китабында өзүндән 100 ил әввәл јашамыш философ Диокен һаггында ашағыдакы рәвајәти нәгл едир: “Диокен күндүз-күнорта чағы, әлиндә јанан чыраг, шөһәр күчәләрини кәзирмиш вә ондан бу әчаиб һәрәкәтин сәбәбини сорушанлара: “Адам ахтарырам” - дејирмиш”.

“Күндүз чырагла ахтармаг” мәфһумуну әдаләтсизлик, ријакарлыг һөкм сүрән јердә һагг, әдаләт, һәгигәт, әсл инсани хүсусијјәтләр вә с. ахтармагын вә ја садәчә олараг, бир шејин ахтарылыб тапыл-масынын чох чәтин олдуғуну ифадә едир. ❀